

Giftige stoffen in de homeopathie

De vergiftenleer is de oudste metgezel van de homeopathie. De eerste ontdekkingen van de grondlegger van de homeopathie Samuel Hahnemann kwamen direct uit de toxicologie voort. Hij ontdekte dat de symptomen die bij bepaalde vergiftigingen optraden sprekend leken op bekende ziektebeelden.

DOOR FERNAND DEBATS, ARTS VOOR HOMEOPATHIE EN REDACTIELID

Kinderen die per ongeluk de giftige besjes van de Belladonna aten, kregen symptomen die sprekend leken op roodvonk. De symptomen van cholera zijn bijna niet te onderscheiden van een arsenicumvergiftiging. De tweede observatie was dat ziekten elkaar kunnen verdringen. In Hahnemanns *Organon der rationele geneeskunst* en *De chronische ziekten* staan talloze voorbeelden. Zo kreeg een kind de pokken terwijl het de mazelen had. De mazelen verdwenen, maar ze keerden terug toen de pokken genezen waren. Kennelijk waren de pokken 'sterker' en vervingen ze de mazelen. Hahnemann redeneerde: vergiftigingen zijn sterker dan natuurlijke ziekten, want iedereen krijgt bij een vergiftiging symptomen, maar niet iedereen wordt in een epidemie ziek. Conclusie: dan moet je met een vergiftiging een natuurlijke ziekte kunnen verdringen als ze op elkaar lijken. Zo kun je roodvonk

genezen met *Belladonna* en cholera met *Arsenicum* in heel kleine hoeveelheden.

De hedendaagse homeopathie maakt nog steeds gebruik van deze toxicologische kenmerken, maar heeft daar enorm veel aan toegevoegd. Met name door de groepsanalyse is het mogelijk de kenmerken van groepen van middelen te herkennen. Dat maakt het vinden van het passende middel veel eenvoudiger en doelgerichter.

Nachtschades en paddenstoelen

Belladonna behoort tot de plantenfamilie van de nachtschades, de Solanaceae. Deze plantengroep heeft als belangrijkste kenmerken heftige en plotselinge klachten, gepaard gaande met grote angst. Paniek als bij dreigend gevaar, nachtmerries, agressie, slaan. Vluchten of vechten voor je leven is een hoofdthema. Bij allerlei ziekten met hoge koorts en angstig ijlen zijn nachtschades de aangewezen middelen.

Capsicum (cayennepeper) is bekend om zijn werking

bij heftige oorontsteking, die dreigt door te dringen tot in het rotsbeen. Mensen voor wie dit middel passend is, kunnen depressief worden van heimwee en nostalgie.

Paddenstoelen, *Funghi*, vormen een apart rijk in de natuur. De algemene kenmerken van deze groep zijn verwant aan de uraniumserie die verband houdt met het einde van het leven en het verval van weefsels. Paddenstoelen ruimen in de natuur dood weefsel op. *Secale* is een middel dat aangewezen is bij dode vingers en het fenomeen van Raynaud. Veel paddenstoelen zijn hallucogeen en geven neurologische verschijnselen als tics en stotteren. De vliegenschwam (*Agaricus*) werd door de Vikingen genuttigd voor ze ten strijde trokken. Ze kregen daardoor een gevoel van onoverwinnelijkheid en overmoed. Te grote risico's nemen in het dagelijks leven of in het zakenleven is een groepskenmerk van de *Funghi*.

Slangen

Hahnemanns tijdgenoot Constantine Hering potentieerde als eerst slangengiffen. Hij deed een *proving* met de bosmeesterslang, *Lachesis muta*, en werd doodziek, maar zijn vrouw noteerde alle symptomen. Mensen voor wie een slangemiddel passend is, zijn zeer gevoelig voor hun omgeving; ze voelen anderen feilloos aan, soms tot helderziendheid toe. Ze zijn gepassioneerd en kunnen fel reageren, zoals een slang vanuit de rusttoestand sneller kan toeslaan dan ons oog kan waarnemen. Kenmerkend is ook de periodiciteit. *Bitis arietans*, een afrikaanse addersoort, heeft klachten om de veertien dagen. Klachten worden erger tijdens de nachtelijke slaap en nemen weer af in de loop van de dag. Omdat ze zo fel en impulsief zijn, kunnen ze er slecht tegen beperkt te worden.

Op lichameniveau blijkt dat uit het slecht verdragen van strakke kleding of een col om de hals. Slangengiffen geven na een beet een snelle afbraak van weefsels en bloed, zodat er bloedingen optreden. Toen het Oudenrijnsziekenhuis nog homeopathisch ziekenhuis was, werd *Lachesis* na operaties gegeven ter preventie van trombose. Slangen werpen periodiek hun huid af en staan dan ook symbool voor cyclische verandingsprocessen en dat verklaart hun toepassing bij veranderingen van levensfasen zoals de puberteit en de overgang.

